

සියලු ම සිමක් ඇවිරේ / මුදුස් පතිප්‍රිමියෝගිතායතු / All Rights Reserved]

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විෂාගය, 2019 දෙසැම්බර් කළඹිප් පොතුත් තරාතරුප් පත්තිර් (සාතාරණ තරුප් පරීත්සේ, 2019 දිසේම්බර් General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, December 2019

ඡලජ ජිව සම්පත් තාක්ෂණවේදය
න්‍රේයිරිඩ්‍රෙස්‍ත තොම්ප්‍රිට්ප්‍රිල්‍ය
Aquatic Bioresources Technology

I, II
I, II
I, II

2019.12.06 / 0830 - 1140

පය තුනකි
මුළු මුළු මුළු
Three hours

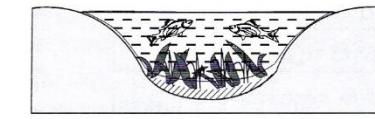
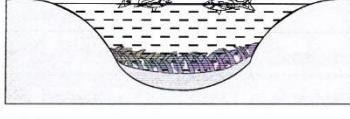
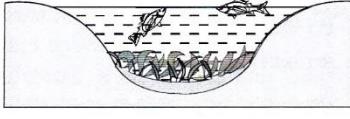
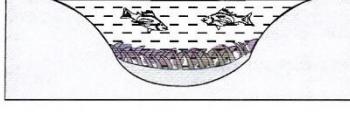
අමතර කියවීම් කාලය - මිනින්ද 10 දි
මෙළතික වාසිප්‍ර නෙරම - 10 නිමිත්තක්
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තොරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවමේදී ප්‍රතුළත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය තර ගැනීමටත් යොදාගතක.

ඡලජ ජිව සම්පත් තාක්ෂණවේදය I

සැලකිය යුතුයි :

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල, දී ඇති (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුවලින් කිවයේ හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුරු තොරා ගන්න.
- * ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු ප්‍රශ්නයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කට අතුරෙන්, ඔබ තොරා ගත් පිළිතුරු අංකයට සයැදෙන කටය තුළ (X) ලෙසා යොදාන්න.
- * එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.

1. ශ්‍රී ලංකාවට අයත් විෂාලතම භූගෝලීය ප්‍රදේශය,
(1) ගොඩැලිමයි.
(2) අක් වෙරලයි.
(3) මහාද්වීපික තවකයයි.
(4) අනන්‍ය ආර්ථික කළාපයයි.
2. ඡලජ පැලැච්වලින් සිදු කෙරෙන ප්‍රධානතම කාර්යය කුමක් ද?
(1) පරිසරයේ සෞන්දර්යාත්මක අය වැඩි කිරීම
(2) ඡලයේ පැවැත්තාව වැඩි කිරීම
(3) ඡලජ ජීවීන්ට අවශ්‍ය එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කට අතුරෙන්, ඔබ තොරා ගත් පිළිතුරු අංකයට සයැදෙන කටය තුළ (X) ලෙසා යොදාන්න.
(4) එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.
3. ඡලජ ජීව සම්පත් පමණක් අඩංගු වර්ණය තොරාන්න.
(1) මත්ස්‍යයන්, කොරල්පර, ඉස්සන්
(2) ඇල්ගි, කබොලාන, නෙලම්
(3) සිංහී කටු, කකුල්වන්, පොකිරිස්සන්
(4) මත්ස්‍යයන්, ජලාග, මුහුදු තාණ
4. ඡල දේන පිළිබඳ නිවැරදි වගන්තිය තොරාන්න.
(1) පැවැතියේ අඩංගු ඡලයෙන් 75% කට වඩා ඇත්තේ කරදියයි.
(2) මිරිදියෙහි ලුවන්තාව 5 ppt වඩා අඩු ය.
(3) වුගුරුවල එක් බිජ පත්‍ර ගාක පමණක් වැශේ.
(4) ගංගා ඡලය කළපුවට ගාලා මිශ්‍ර වී කරදිය බවට පත් වේ.
5. ඡලජ පරිසර පදනම්තියක ඇති ආභාර දාමයක ද්විතීයික යැපෙන්නකු විය හැකිකේ,
(1) ඇල්ගි ය.
(2) ගොලුබේල්ලා ය.
(3) දිලිර ය.
(4) කුරුලේලා ය.
6. මිරිදිය පොකුණක සුපෙළුෂණ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව සිදු වන්නේ නම් එහි අවසාන අදියර නිරුපණය වන්නේ පහත කුමන රුපසටහන මගින් ද?
(1)
(2)
(3)
(4)
7. පොකුණක ජ්ලවාග සනන්වය නිර්ණය කිරීමට භාවිත කළ හැකි මෙවලම කුමක් ද?
(1) සෙකි තැවෙය
(2) pH මිටරය
(3) DO මිටරය
(4) රිඟ්ක්වො මිටරය

8. මත්ස්‍ය වගා පද්ධති පිළිබඳ ව නිවැරදි වගන්තිය තෝරන්න.
- විස්තාත කුමයේ දී මත්ස්‍යයේ සම්පූර්ණයෙන් ස්වාභාවික ආහාර මත යැපෙති.
  - අවසියුම් කුමයේ දී මත්ස්‍යයේ ප්‍රධාන වගයෙන් කාත්‍රිම ආහාර මත යැපෙති.
  - සියුම් කුමයේ දී මත්ස්‍යයේ 50%ක් ස්වාභාවික ආහාර මත ද 50%ක් කාත්‍රිම ආහාර මත ද යැපෙති.
  - සියුම් කුමයේ දී මත්ස්‍යයේ සම්පූර්ණයෙන් ජ්‍රීම් ආහාර මත යැපෙති.

9. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සලකන්න.

A – පරිසර පද්ධතියක සිටින කිසිදු ජීවියකුට ස්වාධීනව ජ්‍වන් විය නොහැකි ය.

B – පරිසර පද්ධතියක පැවැත්මට ජ්‍ව-ජ්‍වල් අන්තර් සබඳතා පමණක් ප්‍රමාණවත් ය.

C – පරිසර පද්ධතිවල තිරසර පැවැත්මට මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් බලපායි.

ඉහත ප්‍රකාශ අකුරෙන් ජලප පරිසර පද්ධතිවල ජේව විවිධත්වය පිළිබඳ ව සත්‍ය වනුයේ,

- (1) A පමණි. (2) C පමණි. (3) A හා C පමණි. (4) B හා C පමණි.

10. මත්ස්‍යයන්ගේ දේහයේ කායික ක්‍රියාවලිවලට අදාළ නිවැරදි වගන්තිය තෝරන්න.

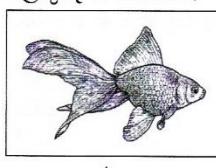
- (1) මත්ස්‍යයන්ගේ කුටිර තුනකින් ප්‍රක්ත හාදය මස්සේ රුධිරය සංසරණය වේ.

- (2) මත්ස්‍යයන්ට ඇැතින් වේඛන රුධිරය සංසරණ පද්ධතියකි.

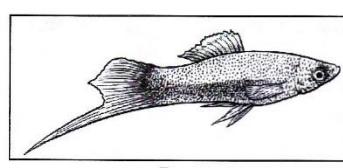
- (3) වාතායයේ ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා කාවිලේජිය මත්ස්‍යයේ ජලයේ ස්ථාවරව සිටිති.

- (4) මිරිදිය මත්ස්‍යයේ ආපුති පාලනය සඳහා තහුක මූත්‍ර විශාල ප්‍රමාණයක් නිපදවති.

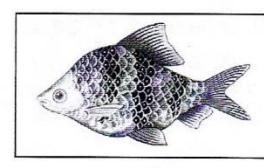
- පහත රුපවලින් දැක්වෙන්නේ විසිනුරු මත්ස්‍ය විශේෂය කුමක් ද?

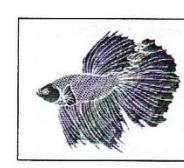
A

B

C

D

11. ඒකදේශීය විසිනුරු මත්ස්‍ය විශේෂය කුමක් ද?

- (1) A (2) B (3) C (4) D

12. රුවුවක් වගයෙන් එකට වගා කළ නොහැකි විශේෂය කුමක් ද?

- (1) A (2) B (3) C (4) D

13. අභ්‍යන්තර සංස්ථ්‍යාවයෙන් පැවැත්ත් බිඟි කරන මත්ස්‍ය විශේෂය/විශේෂ වන්නේ,

- (1) A පමණි. (2) B පමණි. (3) A හා D පමණි. (4) B හා C පමණි.

14. ශ්‍රී ලංකාවේ මූල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට වැඩිම දායකත්වයක් දක්වන මිරිදිය මත්ස්‍ය විශේෂය කුමක් ද?

- (1) කිලාපියා (2) මිරිගාල් (3) රෝගු (4) කාපයා

15. පොකුණක ජේව විවිධත්වයට වඩාත්ම අහිතකර බලපැමි ඇති කරන ක්‍රියාවලිය කුමක් ද?

- (1) දේශගුණික විපර්යාස (2) ජනගහන වර්ධනය
(3) විවිධ ජීව විශේෂ පොකුණට අනුළ වීම (4) කාඩි රසායන ද්‍රව්‍ය පොකුණට එකතු වීම

16. මත්ස්‍ය වගා පොකුණක් සැදීමට වඩාත් සුදුසු භුමිය වන්නේ,

- (1) තැනිතලා භුමියකි. (2) මද බැවුම් සහිත භුමියකි.
(3) පහත්, වගුරු සහිත භුමියකි. (4) ජලය දැක්මනින් බැස යන භුමියකි.

17. A හා B යන මත්ස්‍ය විශේෂ දෙකක ලක්ෂණ පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

ලක්ෂණය	A විශේෂය	B විශේෂය
කරමල්වල ස්වභාව	පිධානයකින් වැසි තැන.	පිධානයකින් වැසි ඇත.
පිහිනුම් විශායක	ඉදිරියට පමණක් පිහිනයි.	ඉදිරියට මෙන් ම පසුපසට ද පිහිනයි.

ඉහත ලක්ෂණ අනුව A හා B මත්ස්‍ය විශේෂ වන්නේ අනුලිලිවෙළින්,

- (1) මෝරා හා මුඩා ය. (2) බලයා හා මෝරා ය.
(3) මෝරා හා බලයා ය. (4) බලයා හා තෝරා ය.

18. ශ්‍රී ලංකාවේ මත්ස්‍ය අස්වනු නෙමීම සඳහා වර්තමානයේ බහුලවම භාවිත කෙරෙන දේවර යාත්‍රා වර්ගය කුමක් ද?

- (1) යාන්ත්‍රිකරණය නොකළ සාම්පූර්ණ බොට්ටු (2) ඇතුළත එන්ඩ්ම සවී කළ එක් දින යාත්‍රා
(3) ඇතුළත එන්ඩ්ම සවී කළ බහු දින යාත්‍රා (4) පිටත එන්ඩ්ම සවී කළ ගිබර්ල්ටාස් බොට්ටු

19. කබොලාන ගාකවල වර්ධනයට අදාළ නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) උදම් රුවල බලපෑම නිසා කබොලාන ගාක ඉදිරි යයි.
- (2) වැළැ පසේ බොහෝ කබොලාන ගාක හොඳින් වැළඩී.
- (3) කබොලාන ගාක 25 pptට වඩා ඉහළ ලවණ සහිත ජලයේ හොඳින් වැළඩී.
- (4) අඩු මිනිසිජන් තත්ත්ව යටතේ පවතා කබොලාන ගාක හොඳින් වැළඩී.

20. පහත ප්‍රකාශ සලකන්න.

A – මෘදු දේහයකින් සමන්වීත ය.

B – එකකිනොවාවිරෝම්වාවකි.

C – ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු වෙරළ තීරයේ බහුලව වග තෙරේ.

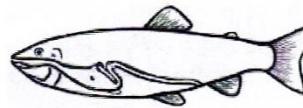
ඉහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් මූහුදු කැකිරි පිළිබඳ ව නිවැරදි වනුයේ,

- (1) A පමණි.
- (2) A හා B පමණි.
- (3) B හා C පමණි.
- (4) A, B හා C යන සියල්ලම ය.

21. විවිධේනය කරන ලද A හා B යන මත්ස්‍ය විශේෂ දෙකෙහි ආහාර ජීරණ පද්ධති පහත රුපවලින් දැක්වේ.

A

B

ඉහත රුප දෙකට අනුව,

- (1) A මාංස භක්ෂක වන අතර B ගාක භක්ෂක වේ.
- (2) A සර්ව භක්ෂක වන අතර B මාංස භක්ෂක වේ.
- (3) A ගාක භක්ෂක වන අතර B මාංස භක්ෂක වේ.
- (4) A ගාක භක්ෂක වන අතර B සර්ව භක්ෂක වේ.

22. නරක් වූ මත්ස්‍යයන්ගෙන් දුරුගන්ධයක් වහනය වීමට බලපාන වායුව කුමක් ද?

- (1) ඇමෙන්තියා
- (2) කාබන්චියෝක්සිඩ්
- (3) මිනේන්
- (4) නයිටිටස් ඔක්සයිඩ්

23. මත්ස්‍යයන් පරිරක්ෂණය කිරීමට යොදා ගත් පැරණිතම කුමය කුමක් ද?

- (1) ප්‍රුණු දැමීම
- (2) වියලීම
- (3) දුම් ගැසීම
- (4) ජාඩ් දැමීම

24. ඉතා අධික ප්‍රමාණයකින් මත්ස්‍යයන් හසුවන පන්නය කුමක් ද?

- (1) අත්යාත
- (2) ජා කොටුව
- (3) විසි දැල
- (4) වට කරන දැල

25. වෙරළාසන්න මූහුදු පුදේශයේ රංවු ගැසී වෙසෙන කුඩා මත්ස්‍යයන් අල්ලා ගැනීමට වඩාත් සුදුසු පන්නය කුමක් ද?

- (1) මරු වැල
- (2) බිලි පින්ත
- (3) මා දැල
- (4) වට කරන දැල

26. ඉස්සන් නරක් වීමේ ශිසුතාව අඩු කිරීමට ඉස්සන් ඇල්ලු විශය ගත යුතු ත්‍රියාමාරුගයක් වන්නේ කුමක් ද?

- (1) උණුසුම් ජලයෙන් සේදා පිරිසිදු කිරීම
- (2) ජේලාස්ටික් සෙව්වාල බහා මුදා තැබීම
- (3) නිස ගලවා ඉවත් කිරීම
- (4) මූහුදු වැලි සමග මිශ්‍ර කිරීම

27. අල්ලා ගත් මත්ස්‍යයන් පරිහරණයේ දි ප්‍රථමයෙන් ඉවත් කරනු ලබන්නේ කුමන කොටස් ද?

- (1) අභ්‍යන්තර ඉන්ඩ්‍රියයන් හා වරල්
- (2) කරමල් හා වරල්
- (3) වරල් හා කොරපොතු
- (4) අභ්‍යන්තර ඉන්ඩ්‍රියයන් හා කරමල්

28. මත්ස්‍යයන් පරිරක්ෂණය කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ කුමක් ද?

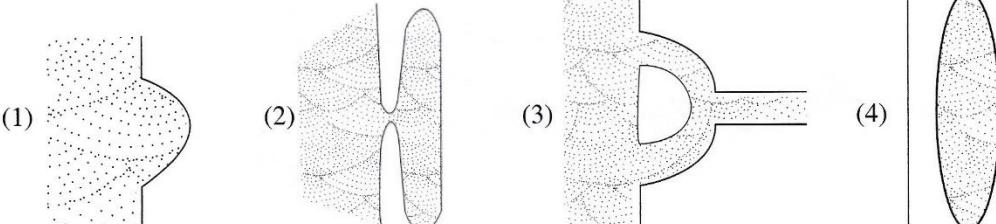
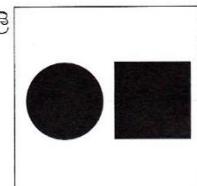
- (1) රසය වැඩි කිරීම
- (2) ඒව කාලය වැඩි කිරීම
- (3) පෝෂ්‍ය ගුණය වැඩි කිරීම
- (4) අසාන්මිකතා වැළැක්වීම

29. මත්ස්‍ය දේහයේ සිදු වන ස්වයංක්රීරණ ත්‍රියාවලියේ දි පහත සඳහන් කුමක් සිදු වේ ද?

- (1) දේහ ප්‍රෝටීනා බිඳීම්
- (2) ඇඩිටික් අම්ලය නිපදවීම
- (3) මාංසය දැඩි වීම
- (4) කොරපොතු අව පැහැ වීම

30. දේවර කරමාන්තයේ තීරසර පැවතීම සඳහා පාරමිපරික කළමනාකරණ යාන්ත්‍රණයක් මෙතෙක් ත්‍රියාන්තක දේවර කරමාන්තය කුමක් ද?

- (1) මත්නාරම් මූහුදු තීරයේ මුතු බෙල්ලන් ඇල්ලීමේ කරමාන්තය
- (2) දකුණු මූහුදු තීරයේ හක් බෙල්ලන් කරමාන්තය
- (3) යාපනය කළපුවේ පොකිරීස්සන් දේවර කරමාන්තය
- (4) මීගු කළපුවේ කට්ටු දැල් දේවර කරමාන්තය

- 31.** ශ්‍රී ලංකාවේ දේවර කටටුතු සඳහා තහනම් දේවර මෙහෙයුම් වන්නේ,
- මධ මේරිකා මත්ස්‍යයන් ඇල්ලීමයි.
  - තල්ල දැල් යොදා මත්ස්‍යයන් මැරීමයි.
  - අභ්‍යන්තර තළා තුළ කරමල් දැල් එළීමයි.
  - ගැහුරු මුහුදේ වට කරන දැල් එළීමයි.
- 32.** මත්ස්‍ය ආහාර සැකසීමේ දී ආකලන යෙදීමේ අරමුණු ලෙස ශිෂ්‍යයෙකු විසින් පහන දැක්වෙන ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කරන ඕදී.
- A – මත්ස්‍යයන්ගේ ආහාර රුවීය වැඩි කිරීම
 B – දිගු කාලයක් මත්ස්‍ය ආහාර ගබඩා කර තබා ගැනීම
 C – ආහාර පරිවර්තන අනුපාතය වැඩි කිරීම
- ඉහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් සත්‍ය වනුයේ මොනවා දී?
- A හා B පමණි.
  - C හා D පමණි.
  - A, B හා C පමණි.
  - A, B හා C යන සියල්ලම ය.
- 33.** කළපුව නිරුපත්‍ය කරන රුපසටහන තෝර්න්න.
-
- 34.** සෞනා මානය හාවිත කරන්නේ,
- මත්ස්‍ය තුම් හඳුනා ගැනීමට ය.
  - යානාව පිහිටා ඇති ස්ථානය හඳුනා ගැනීමට ය.
  - අහිතකර කාලගුණික තත්ත්ව හඳුනා ගැනීමට ය.
  - මූෂ්‍ය සීමා පිළිබඳ ව දැන ගැනීමට ය.
- 35.** pH අය අඩු කිරීමේ මූලධර්මය හාවිතයෙන් පරිරක්ෂිත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය කුමක් ද?
- උම්බලකඩ
  - අශුරුල්කියල්
  - දුම් ගසන ලද මාල
  - සාන්ද ලුණු දාවනයේ ගිල්වන ලද මාල
- 36.** ජාතික ජලජ්ලී වග සංවර්ධන අධිකාරිය පිහිටුවා ඇත්තේ කුමන ආයතනය යටතේ ද?
- දේවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව
  - දේවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
  - ලංකා දේවර වරාය නීතිගත සංස්ථාව
  - ජාතික ජලජ සම්පත් පරේශ්‍යන හා සංවර්ධන නියෝජිතායනය
- 37.** අධිකිතකරණයේ ගබඩා කර තබන ලද මාල පිටතට ගෙන පරික්ෂා කිරීමේ දී එම මාලවල වියලුණු හා භැංකිලු ස්වභාවයක් නිවැරදිව අසුරා මුදා කර නොතිබේම
- බහාලුමෙහි මාල නිවැරදිව අසුරා මුදා කර නොතිබේම
  - මාල ක්ෂුරුත්වී ආසාදනයකට ලක්ව තිබේම
  - මාල සමඟ මේ ද එකට ගබඩා කර තිබේම
  - අධිකිතකරණයේ උෂ්ණත්වය ප්‍රමාණවත් නොතිබේම
- 38.** රුපයේ දැක්වෙන්නේ දේවර යානාවක පුද්ගලනය කළ කොට්ඨාසිකි. මෙම කොට්ඨාසියේ පසුබිම තැකිලි පැහැ වේ. මෙම දේවර යානාව,
- නැංගරම් පා ඇතු.
  - ආපදාවකට ලක් වී ඇතු.
  - මත්ස්‍යයන් බෙළුව ගැවෙසන ස්ථානයක් අසල ඇතු.
  - මත්ස්‍යයන් ඇල්ලීමට දියමට පිටත වීමට සුදානම්ව ඇතු.
-
- 39.** ශිෂ්‍යයෙකු විසින් සකස් කරන ලද මත්ස්‍ය ආහාරයක් දින කිහිපයකට පසු මුළු වී තිබුණි. එයට මූලික හේතුව වනුයේ ආහාර සැකසීමේ දී
- වැඩිපුර සේයා බෝල් අන්නය එකතු කර තිබේම ය.
  - වැඩිපුර මෝර තෙල් එකතු කර තිබේම ය.
  - අමුදව්‍ය නිසි ලෙස මිශ්‍ර නොතිබේම ය.
  - පිරිසිදු උපකරණ හා බදුන් යොදා නොගැනීම ය.
- 40.** එක්තරා පුද්ගලයකට කරාවූ ඉස්සන් 7 kgක් අවශ්‍ය විය. ඒ සඳහා මුහු විසින් ලබා ගත යුතු පරිණත ඉස්සන් සංඛ්‍යාව දැන වශයෙන් කොපම් දී?
- 70
  - 100
  - 140
  - 200

82 - ජලජ පිට සම්පත් තාක්ෂණවේදය II

- 1. (A)** ශ්‍රී ලංකාවේ කරදිය දේවර කර්මාන්තය, වෙරළාසන්න මූහුද, අනන්‍ය ආර්ථික කලාපය හා ගැඹුරු මූහුද ආශ්‍රිතව සිදු වේ. ගැඹුරු මූහුදේ මත්ස්‍ය කර්මාන්තය තව දුරටත් දියුණු කළ යුතු අතර, ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය හා උපකරණ ප්‍රමාණවත් නැතු. ඉස්සන් වගාව තව දුරටත් දියුණු කිරීමට කිවුල් දිය ජල ප්‍රහව ද ඇත. එහෙත් රෝග වසංගත තත්ත්ව නිසා ඉස්සන් වගාව තිරසරව පවත්වාගෙන යැමි අසිරු ය.
- (i) ඉහත තොරතුරුවලට අනුව දේවර කර්මාන්තයේ පවතින,
    - (a) ප්‍රබලතා (strengths) දෙකක් සඳහන් කරන්න.
    - (b) දුරබලතා (weaknesses) දෙකක් සඳහන් කරන්න.
  - (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ සිතියමක දළ සටහනක් ඇද පහත සඳහන් මූහුද සිමා එහි ලකුණු කරන්න.
    - (a) වෙරළාසන්න මූහුද
    - (b) අනන්‍ය ආර්ථික කලාපය
    - (c) ගැඹුරු මූහුද
  - (iii) ව්‍යවත ප්‍රවිෂ්ට කුමය හැර වෙරළාසන්න මූහුද සිමාව තුළ මත්ස්‍යයන් ඇල්ලීමේ කුමයක් සඳහන් කරන්න.
  - (iv) කිවුල් දිය වගා කළ හැකි මත්ස්‍ය විශේෂ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
  - (v)
    - (a) ගැඹුරු මූහුදේ මත්ස්‍යයන් ඇල්ලීමට යොදා ගන්නා යාත්‍රා වර්ගය කුමක් ද?
    - (b) ඉහත (a) හි සඳහන් කළ යාත්‍රාවක තිබිය යුතු පහසුකම් තුකක් සඳහන් කරන්න.
  - (vi) ඉස්සන් වගාව සඳහා භාවිත කළ හැකි වගා වුළු දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (B)** මාඟ බෝල යනු අයය එකතු කළ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයකි.
- (i) මාඟ බෝල නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය ගැලීම් සටහනකින් දක්වන්න.
  - (ii) මාඟ බෝල සැකසීමේ ක්‍රියාවලියේ දී
    - (a) අයිස් කැට දැමීමේ අරමුණක් සඳහන් කරන්න.
    - (b) තැම්බීම සිදු කිරීමේ අරමුණක් සඳහන් කරන්න.
  - (iii) සකසන ලද මාඟ බෝලවල ගුණාත්මක බ්‍රව ඔබ හඳුනා ගන්නේ කෙසේ ද?
  - (iv) මාඟ බෝල දිගුකාලීන ව තබා ගැනීමට භාවිත කළ හැකි ආකලන ද්‍රව්‍යක් සඳහන් කරන්න.

01.(A)

(i)

(a) ප්‍රබලතා :-

- වෙරළාසන්න මූහුද/ අනන්‍ය ආර්ථික කලාපය/ ගැඹුරු මූහුද යන ජල ප්‍රහව පැවතීම
- කිවුල්දිය ජල ප්‍රහව තිබීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)

(b) දුබලතා :-

- තාක්ෂණීක දැනුම හිගකම
- උපකරණ හිගකම
- රෝග වසංගත තත්ත්ව වලට ලක්වීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)

(ii) ශ්‍රී ලංකා සිතියම සඳහා

(ලකුණු $\frac{1}{2}$ ඩී)

- (a) වෙරළාසන්න මූහුද ලකුණු කිරීම සඳහා
- (b) අනන්‍ය ආර්ථික කලාපය ලකුණු කිරීම සඳහා
- (c) ගැඹුරු මූහුද ලකුණු කිරීම සඳහා

(ලකුණු $\frac{1}{2}$ ඩී)(ලකුණු $\frac{1}{2}$ ඩී)(ලකුණු $\frac{1}{2}$ ඩී)

(iii)

- කටුව දැල් කුමය
- මා දැල් කුමය
- ජා කොටු

(ලකුණු $1 \times 2 = 02$ ඩී)

(iv)

- වේක්කයා
- මොදා
- කොස්ටා
- මූහුදු කැකිරි
- ඉස්සන්

(ලක්ණු 1 x 2 = 02 අ)

(v)

(a) බහුදින දිවර යාත්‍රා (අඩ් 35 ට වැඩි යාත්‍රා)

(ලක්ණු 1/2 අ)

(b)

බහුදින යාත්‍රාවල පහසුකම් :

- විශාල මත්ස්‍ය ගබඩාවක් කිවීම
- විශාල වශයෙන් ඉන්ධන, ආහාර ගෙන යා හැකි පහසුකම්
- ගැනියන් සඳහා නිදන කුටි කිවීම
- මත්ස්‍ය ගබඩා කිවීම
- සත්තිපාරක්ෂක පහසුකම්
- සන්නිවේදන පහසුකම් කිවීම
- ප්‍රථමාධාර පහසුකම්
- වැල් අදින, දැල් අදින උපකරණ කිවීම
- මත්ස්‍ය භූමි තිරික්ෂණ උපකරණ (සෝලාමාන, Fish finder)
- VMS පද්ධතියට සම්බන්ධ වී කිවීම
- මූහුදු සීමා උල්ලංසනය තොවීම

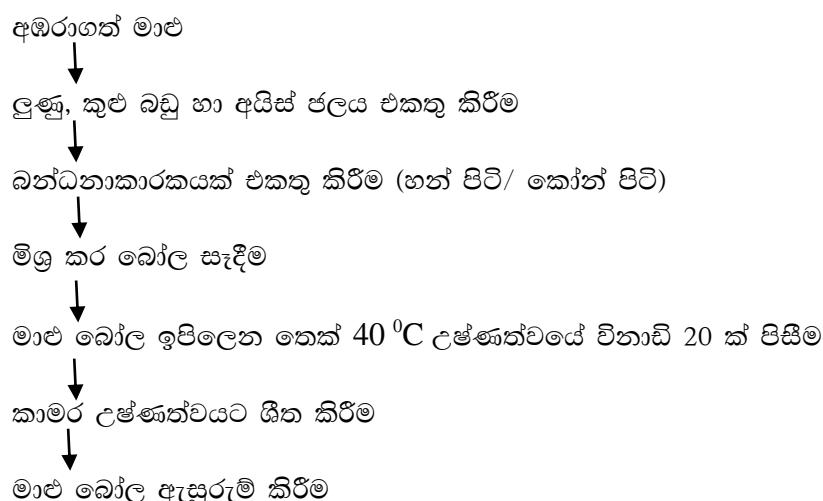
(ලක්ණු 1/2 x 3 = 1 1/2)

(vi) ඉස්සන් වගා ව්‍යුහ

- වැංකි
- පොකුණු / මඩ පොකුණු
- කුඩා

(ලක්ණු 1 x 2 = 02 අ)

(B) (i)

(ලක්ණු 1/2 x 4 = 02 අ)

- (ii) (a) අයිස් කැට දැලීමෙන්
 මිශ්‍ර කිරීම හොඳින් සිදු කිරීම
 ක්‍රුඩ ජ්‍යෙ ක්‍රියා / එන්සයිම ක්‍රියා පාලනය (ලක්ෂණ 01 අ)
 (b) තැම්බීමෙන්
 සංස්ටක, සංයුතිය, වයනය ස්ථායි වීම
 ක්‍රුඩ ජ්‍යෙන් විනාග වීම
 ජේලරිනීකරණය වීම (ලක්ෂණ 01 අ)
- (iii) තද කළ විට ඇලෙන සුඩ් තොටීම (ලක්ෂණ 02 අ)
- (iv) ප්‍රතිඵිසිකාරක (ලක්ෂණ 02 අ)

(01 ප්‍රශ්නය සඳහා මූල ලක්ෂණ 20 අ)

2. සියලුම ක්‍රමයට සිදු කරන මිරිදිය ජේල්ස්වි වගාවේ සාර්ථකත්වයට ජලයේ ගුණාත්මක බව පවත්වාගෙන යැමු අන්තර්ජාල කාර්යයකි.

- (i) මිරිදිය ජල්ස්වි වගාවකට ජලය සපයා ගැනීමට යොදා ගත හැකි ජල ප්‍රහාර හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (ii) ජලයේ ගුණාත්මක බවට බලපාන සාධක හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (iii) සියලුම ක්‍රමයට මත්ස්‍යයන් ඇති කිරීමේ අවාසි දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (iv) (a) ජලයේ ගුණාත්මක බව නිර්ණය කිරීමට යොදා ගන්නා පරාමිති හතරක් සඳහන් කරන්න.
 (b) ඉහත (a) නි ඔබ සඳහන් කළ එක් පරාමිතියක් මතින අපුරු විස්තර කරන්න.

(i) ජල ප්‍රහාර :

ගංගා, අශ්‍රී, දොල, ජලාශ, පොකුණු ..... (ලක්ෂණ $1/2 \times 4 = 02$ අ)

(ii) ගුණාත්මක බවට බලපාන සාධක :

- රසායනික සාධක උදා : P^H අගය , ඇමෝෂ්නියා, දාලීය O_2 , ලවණ්‍යාව
  - ජලයේ සවහාවය
  - හොඳික සාධක උදා : උෂ්ණත්වය, ආවිලතාව, අවලම්බිත අංශ, විරුණය
- (ලක්ෂණ $1/2 \times 4 = 02$ අ)

(iii) සියලුම ක්‍රමයේ අවාසි :

- මූලික වියදම වැඩි වීම.
- තැබ්තු සඳහා යන වියදම වැඩි වීම
- ආහාර සඳහා යන වියදම වැඩිවීම

(ලක්ෂණ $1 \times 2 = 02$ අ)

(iv) (a) පරාමිතින් :-

- P^H අගය
- දාලීය O_2 සාන්දුණය, ඇමෝෂ්නියා සාන්දුණය
- කයිනත්වය
- ආවිලතාව
- උෂ්ණත්වය

(ලක්ෂණ $1/2 \times 4 = 04$ අ)

(b) පරාමිතින් මැනීම :-

- P^H අගය - P^H මිටරය
- උෂ්ණත්වය - උෂ්ණත්ව මානය
- ඉවිය O_2 සාන්දුණය - DO මිටරය
- ලවණ්‍යතාව - රිගුක්ටොමිටරය / ලවණ්‍යමානය
- ආච්ලනාව - සෙවි තැවිය මගින්

(කෙතු 02 අ)

(02 ප්‍රයෝග සඳහා මූල කෙතු 10 අ)

3. මෙම රුපයේ දැක්වෙන්නේ පරිසර පද්ධතියකි.

- (i) රුපයේ දැක්වෙන පරිසර පද්ධතිය නම් කරන්න.
  - (ii) මෙම පරිසර පද්ධතියේ දක්නට ඇති,
    - (a) ජේට්ට සාධක දෙකක් නම් කරන්න.
    - (b) අභේදව සාධක දෙකක් නම් කරන්න.
  - (iii) මෙම පරිසර පද්ධතියේ තිබිය හැකි ආහාර දාමයක් ලියා දක්වන්න.
  - (iv) මෙම පරිසර පද්ධතිය සංරක්ෂණය කිරීමට ගත හැකි ස්ථිරමාර්ග දෙකක් විස්තර කරන්න.

(i) පරිසර පද්ධතිය :

මිරිදිය ආස්‍රිත ඕනෑම පරිසර පද්ධතියකට (පොකුණු, වැවක්, ගගක්, දොළක්, කුමුරක්)

(කෙතු 02 අ)

(ii)

(a) ජේට්ට සාධක :-

ගෙම්බා, මුවා, මත්ස්‍යයින්, කුරුලේලන්,

(කෙතු $1/2 \times 2 = 01$ අ)

අභේදව සාධක :-

ඡලය, ඡලයේ අඩංගු වාතය, ලි කොටය, ඉවුර, හිරු එළිය, පෝෂක

(කෙතු $1/2 \times 2 = 01$ අ)

(iii)

- ගාක ඡලවාග → කුබා මසුන් → විශාල මසුන් → කුරුලේලා
ඡලජ පැලැටි
- ඉවුරු ගාක → මුවා → කොටියා
කෘමියා → ගෙම්බා → කුරුලේලා

(කෙතු $2 \times 1 = 02$ අ)

(iv) පරිසර සංරක්ෂණයට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග :

- කංශි රසායනික ද්‍රව්‍ය එක් රස්වීම වැළැක්වීම
- ප්‍රදේශය සංරක්ෂණ කළාපයක් කිරීම
- වගාචන් සඳහා ජලය ගැනීම වැළැක්වීම
- සතුන් නැවීම වැළැක්වීම
- අභිතකර මානව ක්‍රියාකාරකම් පාලනය

(ලක්ෂණ 2 x 2 = 04 අ)

(03 ප්‍රයාන සඳහා මූල ලක්ෂණ 10 අ)

4. අයිස් නිෂ්පාදනය, දේවර කර්මාන්තයට වැදගත් වේ.

- (i) (a) දේවර කර්මාන්තයේ දී අයිස් භාවිතයේ ප්‍රධාන අරමුණ කුමක් ද?
- (b) නිපදවන ලද අයිස්වල ගුණාත්මක බවට බලපාන ප්‍රධාන සාධකය කුමක් ද?
- (ii) (a) දේවර යාත්‍රාවකට අවශ්‍ය අයිස් ප්‍රමාණය තීරණය කෙරෙන සාධක දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (b) දේවර කර්මාන්තයේ දී භාවිත කරන අයිස් ආකාර දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (iii) පෙවිටියක මත්ස්‍යයන් සහ අයිස් අසුරන නිවැරදි ආකාරය විස්තර කරන්න.

(i) (a) අයිස් භාවිතයේ අරමුණු :

- මත්ස්‍යයින් තරක් තොවී පවත්වා ගැනීම
- මත්ස්‍ය අස්වැන්න කළේ තබා ගැනීම

(ලක්ෂණ 2 x 1 = 02 අ)

(b) ගුණාත්මයට බලපාන සාධකය :

- ජලයේ ගුණාත්මය

(ලක්ෂණ 2 x 1 = 02 අ)

(ii) (a) අයිස් ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම

- යාත්‍රා වර්ගය
- ගොඩිම සිට මාලු අල්ලන ස්ථානයට දුර
- ගත කරන දින ගණන
- ඉලක්කගත මත්ස්‍ය විශේෂය
- යොදා ගන්නා ආම්පන්න

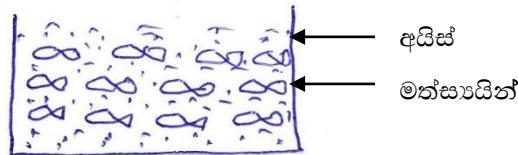
(ලක්ෂණ 2 x 1 = 02 අ)

(b) අයිස් ආකාර

- කුවිටි අයිස්
- පතුරු අයිස්
- වියලි අයිස්
- කුඩා අයිස්
- කැට අයිස්
- ජේල් අයිස්

(ලක්ෂණ 1 x 2 = 02 අ)

(iii)

මත්ස්‍යයින් අසුරන නිවැරදි ආකාරය

මත්ස්‍යයින් වටා හොඳින් අධිස් ගැටෙන ලෙස මුළු පිටපත් ඇස්සීම

(ලක්ෂණ 2 x 1 = 02 අ)

(04 ප්‍රශ්නය සඳහා මූල ලක්ෂණ 10 අ)

5. දඩු කැබලි මගින් ජලජ පැලැටි ප්‍රවාරණය කළ හැකි ය.

- (i) (a) දඩු කැබලි මගින් ප්‍රවාරණය කෙරෙන ජලජ පැලැටි දෙකක් සඳහන් කරන්න.
  - (b) දඩු කැබලිවලට අමතරව ජලජ පැලැටි ප්‍රවාරණය සඳහා යොදා ගන්නා වෙනත් ප්‍රවාරණ ව්‍යුහ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (ii) ජලජ පැලැටිවල ප්‍රයෝගන හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (iii) ජලජ පැලැටිවලින් සිදු වන හානී දෙකක් විස්තර කරන්න.

(i) (a) දඩු කැබලි මගින්

- ග්ලැසිලේරියා
- ලුණුවිල
- බැකොපා
- මල් මූණුවැන්න
- ගිරාපලා

(ලක්ෂණ 1 x 2 = 02 අ)

(b) වෙනත් ප්‍රවාරණ ව්‍යුහ

- තෙරසෝම
- බල්බ
- මොරයියන්
- ධාවක

(ලක්ෂණ 1 x 2 = 02 අ)

(ii) ජලජ පැලැටිවල ප්‍රයෝගන

- ආහාරමය ලෙස වැදගත් වීම
- අලංකාරයට
- ජේව විවිධත්වයට
- ඔග්‍රෑද ලෙසට
- විවිධ ලබා දීම

- රෝග සුව කිරීම
- ජේලි වැනි ආහාර සැදීම
- ස්වයං රැකියා මාරුගයකි
- අනිජනන උපස්ථිරයකි

(ලක්ෂණ 1 x 4 = 04 අ)

(iii) ජලජ පැලැටිවල හානි

- ඇල මාරුග අවහිර වීම
- බොග අස්වැන්න අඩු කිරීම
- පළිබේද ධාරක ගාක ලෙසට
- සුපෝෂණය / ජල දූෂණය
- සෞන්දර්යාත්මක වටිනාකම අඩුවීම
- ජේව විවිධත්වයට හානි වීම

(ලක්ෂණ 1 x 2 = 02 අ)

(05 ප්‍රශ්නය සඳහා මූල ලක්ෂණ 10 අ)

6. ශ්‍රී ලංකාවේ අභ්‍යන්තර ජලාශවලින් වසර කුනක දී ලබා ගත් මත්ස්‍ය අස්වනු ප්‍රමාණ පහත වගුවේ දැක්වේ.

වර්ෂය	2015	2016	2017
මත්ස්‍ය අස්වන්න (මෝටික් ටොන්)	67 300	73 930	81 870

- (i) (a) කාලයන් සමඟ අභ්‍යන්තර ජලාශවල මත්ස්‍ය අස්වනු වැඩි වීමට ප්‍රධාන හේතුව කුමක් ද?
- (b) අභ්‍යන්තර ජලාශවල ජලජීවී වගාව ප්‍රධාන වශයෙන් සිදු කෙරෙන දිස්ත්‍රික්ක දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (ii) (a) හොඳන විලාසය මත ආහාරමය මිරිදිය මත්ස්‍යයන් කාණ්ඩ කර දක්වන්න.
- (b) ජලාශවලට හඳුන්වා දීමට පෙර කුඩා මත්ස්‍ය පැවැවුන්ට ලබා දිය හැකි ජීවී ආහාර වර්ග දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (iii) (a) වගා කිරීමට ගන්නා ආහාරමය මිරිදිය මත්ස්‍යයන්ගේ තිබිය යුතු ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (b) එම ලක්ෂණවල වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න.

(i) (a)

- ඇගිල්ලන් වැඩියෙන් ජලාශවලට නිදහස් කිරීම

(ලක්ෂණ 1 x 1 = 01 අ)

- (b) • අනුරාධපුරය
- අම්පාර -
  - පොලොන්නරුව

(ලක්ෂණ 1/2 x 2 = 01 අ)

(ii) (a) හොඳන විලාසය

- ගාක හක්ෂක
- මාංග හක්ෂක
- සර්ව හක්ෂක

(ලක්ෂණ 1 x 3 = 03 අ)

(b) ජ්‍යේ ආහාර

- ආස්ථිමියා / පාන්පණුවන් / ගැබවිල් පණුවන්
- මොයිනා / මදුරු කිටයන්
- රෝටිංර - ඇල් ගී / ගාක ජලවාග

(ලක්ෂණ $\frac{1}{2} \times 2 = 01$ අ)

(iii) (a) වගා කරන මත්ස්‍යයින්ගේ ලක්ෂණ :

- වර්ධන වේගය වැඩිවීම |
- ආහාර පරිවර්තන අනුපාතය අඩුවීම
- රෝගවලින් තොරවීම
- අහිතකර පරිසර තත්ත්වලට ඔරෝත්තු දීම
- ඉක්මණීන් පරිණත වීම
- ගාක හක්ෂක හෝ සර්වහක්ෂක වීම

(ලක්ෂණ $1 \times 2 = 02$ අ)

(b) එම ලක්ෂණවල වැදගත්කම

(විස්තර කිරීමට ලක්ෂණ $1 \times 2 = 02$ අ)

(06 ප්‍රයානය සඳහා මූල ලක්ෂණ 10 අ)

(i)

	සාම්ප්‍රදායික යාත්‍රාව	ආම්පන්තන	
(a)	මිරුව, පහුර	කරක්ෂෙයි, ඉරවිට, ඉරිවැට, කෙමනා, ජාකොට්, කොට්, උගුල්	(ලක්ෂණ $\frac{1}{2} \times 2 = 01$ අ)
(b)	නෙප්පම, වල්ලම, මිරුව, කට්ටුමරම	කෙමනා, මත්ස්‍ය උගුල්, ජා කොට්. නොට්, කට්ටු දැල්, මස් අතු, වල්විවාල්	(ලක්ෂණ $\frac{1}{2} \times 2 = 01$ අ)
(c)	මිරුව, බල මිරුව, මාදුල් පාරුව	අන්යෝත, පැස් පන්නය,	(ලක්ෂණ $\frac{1}{2} \times 2 = 01$ අ)

(ii) තිරසාර හාවිතයේ වැදගත්කම :

- ජලප ජ්‍යේ සම්පත් සංරක්ෂණය වීම
- නිෂ්පාදනය වැඩි වීම
- ජ්ව සම්පත සංවර්ධනය වීම
- තිරසාර පැවැත්ම තහවුරු කිරීම
- ඉහළ අස්වනු ලැබීම
- ජේව සංරක්ෂණයට දායක වීම

- ස්වභාවික පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා වීම
- තිරසාර ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රාග්ධනය
- දේවර කරමාන්තයේ ආදායම වැඩිවීම
- අහිතකර පන්න භාවිත නොකිරී

(ලකුණු $1\frac{1}{2} \times 2 = 03$ අ)

(iii)

- නෙලාගත් විගස පිරිසිදු ජලයෙන් සේදීම
- කරමල් හා අතුනුබහන් ඉවත් කිරීම
- නැවත ජලයෙන් සෝදා අයිස්වල නිවැරදිව ගබඩා කිරීම
- නොතැලෙන පරිදි පෙවිට්වල ඇසිරීම
- සැම විටම යට හා උඩ අයිස්වලින් වැශෙන ලෙස ඇසිරීම
- වැසුනු හෝ ශිතකරණ සහිත වාහනවල ප්‍රවාහනය

(ලකුණු $1 \times 4 = 04$ අ)

(07 ප්‍රශ්නය සඳහා මූල ලකුණු 10 අ)